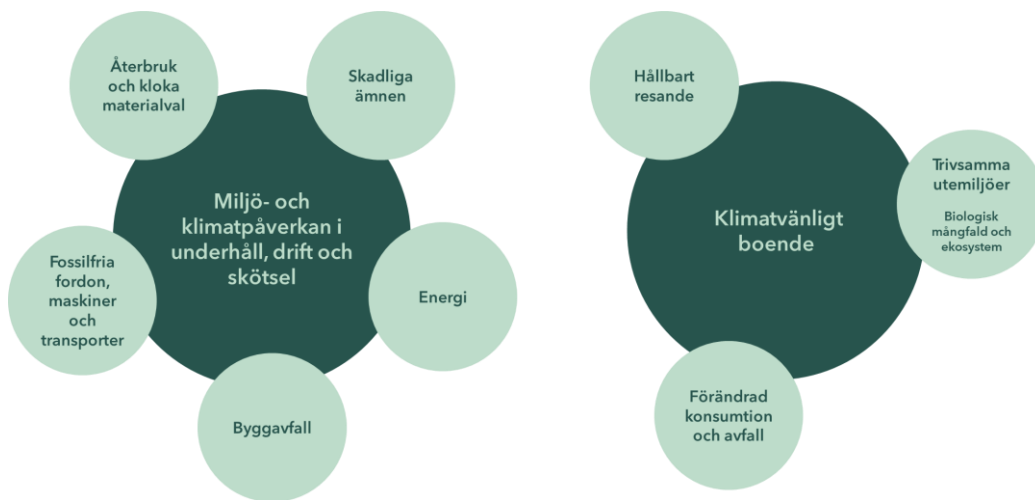

Uppföljning av miljömål och systematiskt miljöarbete – verksamhetsåret 2025

Familjebostäder i Göteborg AB

Karin Hagberg, Hållbarhetsansvarig miljö/klimat
tillsammans med Familjebostäders Miljö- och klimatgrupp

2026-04-29

Innehåll

1 Inledning	3
2 Sammanfattning 2025	4
3 Målområde Miljö- och klimatpåverkan underhåll, drift och skötsel	5
3.1 Skadliga ämnen	5
3.2 Återbruk och kloka materialval	7
3.3 Byggavfall	10
3.4 Energi	11
3.5 Fossilfria fordon, maskiner och transporter	13
4 Målområde Klimatvänligt boende	15
4.2 Förändrad konsumtion och avfall	16
4.3 Hållbart resande	17
4.4 Trivsamma utemiljöer – Biologisk mångfald och ekosystemtjänster	19
5 Systematiskt miljöarbete	22
5.1 Beskrivning av genomförda åtgärder 2025	22
5.2 Förslag till utveckling och förbättring	24
Bilaga I – Framtidens målområden och Familjebostäders målområden	26
Bilaga II - AB Framtidens utvärdering Familjebostäder MiljöKlimat verksamhetsåret 2025	27
Bilaga III – Sammanställning förslag till utveckling och förbättring	28

1 Inledning

Syfte rapport

Familjebostäder bedriver ett ambitiöst miljöarbete med fokus på områden där bolaget kan göra störst skillnad. Rapporten sammanfattar uppföljning av miljömål och genomfört arbete verksamhetsåret 2025 samt föreslår vidare utveckling och förbättringar. Rapporten beskriver även framdriften i det systematiska miljöarbetet.

Bakgrund

Tillsammans i Framtidenkoncernen har miljömål identifierats, med utgångspunkt i ”Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021–2030”, som bygger på *Agenda 2030*, *Sveriges nationella miljömål*, *Parisavtalet* och de utmaningar som Göteborg står inför för att klara omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Miljö- och klimatprogrammet har tre miljömålsområden – *Människan*, *Klimatet* och *Naturen*. Dessa har inom Framtidenkoncernen strukturerats inom målområdena *Gifffritt*, *Klimatneutralt* samt *Ekosystemtjänster & biologisk mångfald*. För att göra kategoriseringen av miljömålen mer förvaltnings- och hyresgästnära har Familjebostäder samlat dem i två målområden¹:

- *Miljö- och klimatpåverkan i vår underhålls- drift- och skötselverksamhet*
- *Klimatvänligt boende - förutsättningar för hyresgäster att leva hållbart*

Varje år omvärderar Framtidenkoncernens Miljögrupp koncernens betydande miljöaspekter, vilket innebär att mål kan tas bort eller tillkomma över tid. Det kan bero på uppnådda mål eller förändrade omvärldsfaktorer. Prioriteringen grundas i en koncerngemensam miljöutredning och när ett område minskar i betydelse ses behovet av nya prioriteringar över.

De flesta målen är i dag dock långsiktiga och kräver omfattande omställning. Inom något område är utvecklingsbehovet mindre, men lyfts fram då det är viktigt att behålla redan uppnådd nivå. Detta område följs även upp av staden och kategoriseras som *Bevara & uppmuntra*, för att tydliggöra att övriga mål prioriteras om resurserna inte räcker till.

AB Framtiden genomför årligen en uppföljning av Familjebostäders måluppfyllelse inom den ekologiska dimensionen av hållbarhet. Rapporteringen följs av dialog med moderbolaget, som sammanfattar resultatet för sin styrelse. Sammanställningen rapporteras även till Familjebostäders ledning och styrelse². Förslag till utveckling och förbättringar i denna rapport baseras både på egna förslag och förslag från AB Framtiden. Se Bilaga III för en sammanställning av alla förslag till utveckling och förbättring³.

---

¹ Se ”Bilaga I – Framtidens målområden och Familjebostäders målområden”

² Se ”Bilaga II - AB Framtidens utvärdering Familjebostäder MiljöKlimat verksamhetsåret 2025” där AB Framtiden summerar måluppfyllelse 2025 och förslag på förbättringsåtgärder.

³ Se ”Bilaga III – Sammanställning förslag till utveckling och förbättring”

2 Sammanfattning 2025

Måluppfyllelse 2025

Nedan tabell sammanfattar övergripande status mot mål. Inom alla målområden bedöms Familjebostäder 2025 ha ”viss måluppfyllelse – på väg mot måluppfyllelse”. Jämfört med föregående år har en positiv förflyttning gjorts inom flertalet områden och inom några områden ligger status mot mål kvar på samma nivå. Inom området *Återbruk och kloka materialval* har måluppfyllelsen minskat jämfört med föregående år, vilket beror på förbättrad datakvalité och beräkningar. I praktiken innebär resultatet inte en reell försämring.

Målområde	Delområde	Status mot mål
Miljö- och klimatpåverkan i underhåll, drift och skötsel	Skadliga ämnen	↑
	Återbruk och kloka materialval	↓
	Byggavfall	→
	Energi	↑
	Fossilfria fordon, maskiner och transporter	→
Klimatvänligt boende	Förändrad konsumtion och avfall	↑
	Hållbart resande	→
	Trivsamma utemiljöer – Biologisk mångfald och ekosystemtjänster	→

TECKENFÖRKLARING MÅLUPPFYLLELSE	
	I linje med målet
	Ej i linje med målet
	Viss måluppfyllelse – åtgärder krävs
	Viss måluppfyllelse – på väg mot måluppfyllelse
	Viss måluppfyllelse – relativt långt från måluppfyllelse
	Ökad måluppfyllelse jämfört med föregående år
	Samma som föregående år
	Minskad måluppfyllelse jämfört med föregående år

Systematiskt miljöarbete

Att arbeta systematiskt och samordnat är en förutsättning för att nå bolagets miljömål. Sedan 2024 bedömer Miljöförvaltningen att Familjebostäder uppfyller kraven enligt ”*Göteborgs stads anvisning för systematisk miljöledning*”. Arbetet är kontinuerligt och bygger på ständiga förbättringar. Genom ledningens genomgång samt interna och externa miljörevisioner identifieras förbättringsåtgärder och effektiviteten följs upp.

Under 2025 har bland annat en grundläggande miljöutbildning genomförts för anställda och styrelse, den första interna miljörevisionen genomförts samt verksamheten klimatberäknats.

3 Målområde Miljö- och klimatpåverkan underhåll, drift och skötsel

En mycket stor del av Familjebostäders miljö- och klimatpåverkan kommer från underhålls-, drift- och skötselverksamheten. För att minska miljö- och klimatpåverkan ligger fokus inom målområdet på återbruk, bevarande, materialval, att ha utsläppsfria och elektrifierade arbetsmaskiner och transporter, inte använda produkter som innehåller skadliga ämnen, arbeta med minskad energianvändning samt att satsa på förnybar energi.

3.1 Skadliga ämnen

Familjebostäder ska säkerställa att de material och produkter som används i fastigheterna och verksamheten inte innehåller ämnen som är skadliga för våra hyresgäster eller medarbetare. Inte heller ska de negativt påverka miljön och människor i tillverkningsled, när de hanteras som avfall eller när de cirkuleras i återvinnings- och återbruksprocesser.

3.1.1 Andelen byggvaror och produkter i loggböckerna i Byggvarubedömningen som har totalbedömningen rekommenderas eller accepteras ska öka

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Andel projekt som avslutats under året som har kvalitetssäkrade loggböcker (%)	100 %	100 %	100 %	100 %
Andel leverantörer på ramavtalen för "Servicearbeten och mindre entreprenader" som har kvalitetssäkrade loggböcker	0 %	17 %	100 %	100 %
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Undviks (%)	5 %	4 %	6 %	1 %
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Accepteras (%)	81 %	84 %	69 %	39 %

3.1.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Byggvarubedömningen (BVB) används i alla ombyggnadsprojekt och här har bolaget generellt en bra systematik och kontroll. Kvalité-, miljö- och arbetsmiljösamordnare (KMA-samordnare) deltar i byggmöten och BVB finns som en stående punkt på dagordningen, bland annat i syfte att påminna entreprenören med jämna mellanrum. Detta behövs då det nästan är snudd på omöjligt att säkerställa att entreprenören verkligen fyller i allt som

används. KMA-samordnare utbildar även entreprenör vid behov. Upplevelsen är att entreprenören är tacksam för det stöd som KMA-samordnare ger.

Under 2025 säkerställdes att även hantverkarna på ramavtal för service har en loggbok.

Vad gäller indikatorn *Undviks* har en ökning skett jämfört med föregående år och det kommer att vara svårt att nå ett mycket lägre resultat än runt 4-6 %. Produkter som avses är framförallt färg och tillhörande produkter från fasadprojekten, vilket innebär att typ av projekt under ett år påverkar resultatet (många målningsprojekt, fler ”röda” produkter). Vad gäller fasadfärg och tillhörande produkter är det svårt i dagsläget att hitta ersättningsprodukter.

Avseende indikatorn *Acceptoras* kan det tolkas som att Familjebostäder har gjort en positiv förflyttning (minskning till 69 %). Tyvärr är detta en missvisande bild och det går snarare åt fel håll. Förflyttningen som bör ske är från *Acceptoras* till *Rekommenderas*, men istället har produkter flyttats från *Acceptoras* till kategorierna *Undviks* eller *Ej bedömd*. Indikatorerna synliggör inte detta. Anledningen till att det går åt fel håll beror förmodligen på att fler loggböcker upprättas, med fler produkter, samtidigt som det är svårt att hitta bättre produkter för att ersätta de som ska undvikas eller de som inte är bedömda.

3.1.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Kompetenshöj entreprenören och fortsätt påminna under projektens gång (agendapunkt på byggmöte).
- Genomför stickprover för att kontrollera att allt verkligen kommer med.
- Påverka producenter att få in sina produkter i BVB.

Förslag från AB Framtiden:

- Säkerställ att organisationen följer projektrutinen att införa loggböcker i förstudie och projektering för att säkerställa att man inte kravställer produkter med bedömningen *Undviks*.

3.1.2 Antalet kemiska produkter med utfasnings- och prioriterade riskminskningsämnen som används i egen regi ska minska

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Antal produkter innehållande utfasningsämnen (st/år)			24	0
Antal produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen (st/år)			56	24

3.1.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Familjebostäder har under året taget stora kliv och fått bättre koll på bolagets kemiska produkter och vad som kan fortsättas användas och inte. En grov uppskattning visar att

utfasningsämnen under 2025 har minskat med nära 60 % och riskminskningsämnen har minskat med nära 45 %. Både från rensning och mot bakgrund av ändrade klassningar. Tack vare arbetet som gjorts under året har Familjebostäder nu en bättre möjlighet att nå målet till 2030 samt en bättre arbetsmiljö för medarbetare som använder kemikalier i sitt arbete.

Förvaltningssupport har inventerat samtliga platser där kemiska produkter förvaras och registrerat alla i kemikaliehanteringssystemet.

Rensning av kemikalier har genomförts i alla områden med fokus på de produkter som innehåller utfasnings- och riskminskningsämnen. Målet har varit att identifiera de produkter för att antingen kunna plocka bort de redan nu, alternativt ha koll på vilka som behöver fasas ut till 2030.

Kemikalielistan har uppdaterats med markering över vilka produkter som innehåller utfasnings- eller riskminskningsämne, i syfte att tydliggöra vad som inte ska köpas in.

En kontaktperson för kemikalier har utsetts i varje område som ska stötta kollegor bland annat i val av produkter.

Nya kemikalieskåp har beställts till alla områden, som har senaste brandklassningen.

3.1.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Fortsättningsvis bör årlig inventering och rensning av kemikalier ske samt uppdatering av kemikaliehanteringssystemet och kemikalielistan.
- Möten behöver ske med kontaktpersoner för kemikalier för att diskutera substitution och val av produkter samt en utbildning för alla som hanterar kemikalier.

Förslag från AB Framtiden:

- Skapa en systematik för uppföljning av kemikalier i egen regi.

3.2 Återbruk och kloka materialval

Ett viktigt led i arbetet med att minska klimatpåverkan i byggprojekt är att öka graden återbruk och bevara det som redan finns på plats. Är återbruk eller bevarande inte möjligt ska fossilfria material med låga utsläpp i tillverknings- och transportled väljas.

Även i förvaltningen är potentialen kring återbruk stor och här pågår arbete för att ta fram ett stöd för systematisering av återbruk.

En mindre påverkan på klimatet har Familjebostäders kontorsverksamhet, men viktig utifrån perspektivet att ”arbeta som vi lär”. För att minska de konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från verksamheten ligger fokus främst på att bevaka området och uppmuntra till måluppfyllelse.

3.2.1 Klimatpåverkan ska minska i våra byggprojekt med 50% 2025 och 90% 2030

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Minskade klimatpåverkande utsläpp i underhållsprojekt (%)		30 %	25 %	50 %	90 %

3.2.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Förmågan att klimatberäkna projekt har under året utvecklats och fler projekt än innan har beräknats (genom användning av det koncerngemensamt utvecklade KROT-verktyget). 2025 påvisar ett sämre resultat än 2024 års rapporterade siffra, vilken var en grov uppskattning. I praktiken innebär resultatet inte en reell försämring, utan beror på förbättrad datakvalité och beräkningar. Det är en stor utmaning att klimatberäkna alla projekt och det krävs en enorm kraftsamling för att nå målet.

En ännu större utmaning är att lyckas genomföra co2-minskande åtgärder i alla projekt och här pågår ett arbete med att prioritera de projekt där högst skillnad kan göras. Ett aktivt arbete med co2-minskande åtgärder har skett i så gott som alla ombyggnadsprojekt. Fokus har senaste åren skiftat från enbart återbruk till en mer övergripande CO2-minskning, där återbruk/bevarande fortsatt är ett av det viktigaste verktyget, men även materialval, transporter och elektrifiering är av vikt. Involvering av projektörer och entreprenörer har visat sig vara avgörande.

Klimatsamordnare har använts i Änggården och här har bolaget kommit långt gällande minskad klimatpåverkan (nära 2025 års mål 50 % minskning). Dock är det tydligt att det är svårt att lyckas nå 50 % minskning i projekt som inte är pilotprojekt med extra fokus på klimat, såsom Änggården-projektet.

En lärdom är att klimatsamordning i tidigt skede ger bättre förutsättningar att nå målet. I projekteringen av Fågelfångaregatan har test skett att utse projekteringsledaren, tillika arkitekten, tillika generalkonsulten, att även agera klimatsamordnare, vilket gett goda resultat. Enligt projekteringen så ska projektet kunna nå ca 50% minskning.

3.2.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Integrera klimatsamordning som en integrerad del i byggprojekten och upphandling av både projektörer och entreprenörer - en nyckel för att lyckas. Ställ krav på motsvarande roll hos entreprenören.
- Vidta ytterligare åtgärder för att kunna inkludera alla projekt och inte bara pilotprojekten.

Förslag från AB Framtiden:

- Se till att alla projekt klimatberäknas.

3.2.2 Graden av återbruk ska öka

Målet har ingen indikator, utan ska synliggöra riktningen.

3.2.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Familjebostäder ligger i framkant när det gäller återbruk i projekt och har slutfört flera projekt därifrån flertalet lärdomar tagits, som integrerats i senare projekt. Arbetat sker utifrån en handlingsplan som syftar till att lyfta åtgärder som behövs för minskade co2-utsläpp, där ökning av återbruk ingår.

Familjebostäder har en resa att göra i förvaltningsorganisationen och under året har arbete påbörjat att se över återbruksprocessen.

3.2.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Ta fram ett ramavtal för återbrukstjänster som kommer att förenkla hanteringen (förhoppningsvis).
- Medverka i arbetet med koncerngemensam återbrukshubb.
- Kom igång mer med återbruk i förvaltningen (vilket även kommer att ge positiva effekter för återbruk i byggprojekten då vi kommer kunna cirkulera produkter på ett smidigare sätt).

3.2.3 Inköpta berg- och jordprodukter i byggprojekten ska i hög grad bestå av återanvänt eller återvunnet material

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Andel återanvända eller återvunnet material i inköpta berg- och jordprodukter i byggprojekten (%)				

3.2.3.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Det finns inget aktivt arbete med detta än. Det är en utmaning att veta hur statistik ska samlas.

3.2.3.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Oklart hur få framdrift i detta. Skulle kunna vara intressant att fånga upp volymer för att förstå nuläget.

3.2.4 De konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från vår kontorsverksamhet ska minska (Bevaka & uppmuntra)

Målet har ingen indikator, fokus att bevaka och uppmuntra.

3.2.4.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Under året skickades statistik över inköp av engångsartiklar ut till förvaltningen. Frågan om engångsartiklar uppmärksammades, men har fått enstaka feedback om att man inte vet vad man kan vidta för åtgärder.

Sedan tidigare finns en intranätssida med information om klimatsmart kontor. I introduktionen till nyanställda har det implementerats att man ska bekanta sig med intranätssidan. 2025 genomfördes en grundläggande miljöutbildning där tips ingick.

Under året har utvecklingsledare samt områdeschefer fått information om framtagen checklista för Hållbara event.

3.2.4.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Ta fram en checklista/förslag på hur man kan minska engångsartiklar. Skicka checklistan till beställare av engångsartiklar (exempelvis distriktsadministratörer och kontorservice) i samband med ny statistik över inköp erhålls.
- Marknadsför Checklistan för hållbara event i informationen om genomförande av ex mobilitetsdagar.

3.3 Byggavfall

Stora klimatvinster kan ges när byggavfallet minskar. Det uppstår mycket avfall i byggprojekten och krav ställs i entreprenadupphandlingar för att förebygga och minimera avfallet. Det finns dock mycket att jobba på, bland annat att säkerställa att byggavfallet sorteras på rätt sätt och att spill undviks. Att välja återbrukade produkter innebär också att byggavfallet i sin helhet minskar eftersom de i stället kan återanvändas.

3.3.1 Avfallsmängden i våra byggprojekt ska minska med 40%

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
[Indikator är under utveckling]				

3.3.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Ett arbete har påbörjats med att bestämma vilka av Byggföretagens nyckeltal som ska användas koncerngemensamt för att mäta byggavfallet. Eftersom detta hör ihop med co2-minskning, så är det viktigt att komma igång med detta.

3.3.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Medverka i framtagande av koncerngemensamma rutiner, så att mätning kan ske. Utifrån detta kan åtgärder som krävs för att minska byggavfallet identifieras.

3.3.2 Överskottsmassor som tekniskt och miljömässigt bedömts användbara ska återanvändas eller återvinnas

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Andel återanvända eller återvunna massor i byggprojekten (%)				

3.3.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Det finns inget aktivt arbete med detta än. Det är en utmaning att veta hur statistik ska samlas.

3.3.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Oklart hur få framdrift i detta. Skulle kunna vara intressant att fånga upp volymer för att förstå nuläget.

3.4 Energi

Familjebostäder har under lång tid arbetat systematiskt med energieffektivisering, och det målmedvetna arbetet fortsätter. Målet är att minska energianvändningen med 30 % till 2030. Detta uttrycks på två likvärdiga sätt: dels som en specifik energianvändning om högst 97 kWh/kvm Atemp till 2030 (motsvarande en minskning med 30 % från 2007 och i linje med Sveriges Allmännyttas Klimatinitiativ), dels i stadens miljö- och klimatprogram som ett mål baserat på primärenergianvändning (PET) från 2010 till 2030, vilket motsvarar 87 kWh/kvm Atemp. Bedömningen är att uppfyllt bolagsmål även innebär att stadens mål nås.

För att tydliggöra hur målen ska uppnås har en energieffektiviseringsplan för 2025–2030 tagits fram. Den sammanställer nödvändiga åtgärder, prioriterade utifrån återbetalningstid och krav, exempelvis lagstiftning.

Hyresgästers elanvändning omfattas inte av målsättningen och ligger utanför direkt rådighet. Insatser genomförs dock för att informera om vad som påverkar elanvändningen och hur den kan minskas. Individuell mätning och debitering (IMD) av varmvatten bidrar både till minskad energianvändning och till ökad möjlighet för hyresgäster att påverka sina kostnader.

Arbetet med förnybar energi utgår från målet att samtliga taktytor med goda förutsättningar ska förses med solceller. Detta sker i enlighet med *"Framtidenkoncernens plan för solenergi 2023–2030"* och baseras på en kartläggning av beståndets taktytor, där faktorer som geografiskt läge, elanvändning, taktyp och skick har beaktats.

3.4.1 Energianvändningen ska minska med 30%

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Uppmätt normalårskorrigerad	101	100	95		87

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
energianvändning omräknat till primärenergital i enlighet med BBR (kWh/m ² Atemp, år)					
Uppmätt köpt normalårskorrigerad energi (kWh/m ² Atemp, år)	114	112	107	108	97
Minskad mängd köpt normalårskorrigerad energi med 2007 som basår (%)	-17 %	-19 %	-22 %		-30 %
Minskad mängd normalårskorrigerad energi omräknat till primärenergital i enlighet med BBR med 2010 som basår (%)	-14 %	-15 %	-19 %		

3.4.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Energieffektivisering av våra fastigheter sker fortsatt genom enskilda åtgärder och i större renoveringsprojekt. Trenden med att energianvändningen minskar är tydlig sedan många år.

Exempel på projekt som gjordes under 2025 är: vattenoptimering, byte till effektivare torkutrustning i tvättstugor, tilläggsisolering av vindar, driftoptimering, byte av termostatventiler och maxbegränsning av dessa i allmänna utrymmen m.m. Dessutom genomfördes energieffektiv renovering av delar av Änggården.

Målet till 2030 bedöms vara möjligt att nå. Takten behöver dock öka något, framförallt på grund av att ingen nyproduktion tillkommer de närmsta åren som bidrar till att förbrukning/kvm minskar.

3.4.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Genomför åtgärder i linje med Energieffektiviseringsplan 2025-2030. Det krävs att samtliga renoveringsprojekt genomförs med energieffektivisering i beaktande för att nå mål.
- Fortsätt driva på att införa IMD i resterande bestånd (förhandling Hyresgästföreningen). Detta är en viktig del för att minska både energi- och vattenanvändningen.

3.4.2 Alla taktytor med goda förutsättningar ska förses med solceller

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Ackumulerad installerad effekt [kWp] 2023–2030	2 873	3 550	4 201	7 200

3.4.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Installation av solceller fortsätter i hög takt och utbyggnaden sker enligt plan. Prioritering görs utifrån fastigheternas förutsättningar och läge, med lönsamhet som en viktig parameter, samtidigt som miljöaspekten väger tungt. Framöver finns dock en risk kopplad till svårigheter att få bygglov för installation på landshövdingehus.

3.4.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Om utbyggnad sker i samma takt som nu kommer målet att nås. Dock kan det bli aktuellt att behöva utreda exempelvis tillfälliga bygglov på landshövdingehus.

3.5 Fossilfria fordon, maskiner och transporter

Omställning till utsläppsfria och elektrifierade arbetsmaskiner och transporter är av vikt för minskad klimatpåverkan. Användning av fossila bränslen medför utsläpp av växthusgaser som i sin tur innebär klimatförändringar. Här har Familjebostäder stor rådighet gällande den egna maskin- och fordonsparken.

3.5.1 Eldrivna arbetsmaskiner på och transporter till byggsplatsen ska öka

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Andel el av total energianvändning för arbetsmaskiner på våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt)	0 %	0 %	0 %	10 %	70 %
Andel el av total energianvändning för transporter till våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt) (%)	5 %	5 %	5 %	10 %	70 %

3.5.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

I dialog med entreprenören har kravställning att transporter till och från Änggården ska ske med el-lastbil skett. Det går alldeles utmärkt att transportera byggvaror med el-lastbil.

3.5.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Testa el-lastbil i fler projekt.
- Kom igång med kravställning arbetsmaskinerna på byggarbetsplatser.

Förslag från AB Framtiden:

- Följ upp och kravställ elektrifiering av transporter och arbetsmaskiner i projekt.

3.5.2 Våra egna arbetsmaskiner ska senast 2025 drivas på el-, vätgas- eller biogas som är förnybart producerad. För de arbetsmaskiner där dessa alternativ inte finns tillgängliga ska de, när det är möjligt, drivas med annat förnybart bränsle som är hållbart producerat

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2025	Målvärde 2030
Andel el- eller vätgasdrivna arbetsmaskiner [%]	50 %	54 %	61 %	20 %	70 %
Antal el- eller vätgasdrivna arbetsmaskiner (st)	231	252	347		
Andel förnybart drivna arbetsmaskiner (%)	10 %	62 %	70 %	100 %	
Antal förnybart drivna arbetsmaskiner (st)	46	298	388		

3.5.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Det pågår löpande åtgärder att byta ut bensin och diesel mot el/förnybart, exempelvis så har Majorna installerat en HVO-tank för att enklare kunna tanka HVO istället för diesel. När nya inköp av arbetsmaskiner görs så är det el som gäller.

Även om utvecklingen går åt rätt håll, så görs det inte systematiskt utifrån en förankrad handlingsplan. Tanken är att alla distrikt/områden ska ha en lokal handlingsplan, men alla har inte nått dit än.

3.5.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Ta fram lokala handlingsplaner för att nå mål, i alla förvaltningsområden.
- Säkerställ att data i InfoBric är uppdaterad, i syfte att säkerställa korrekta underlag.

4 Målområde Klimatvänligt boende

Familjebostäders hyresgäster ska ges goda förutsättningar för ett klimatvänligt boende. För att nå målen är det avgörande att ta tillvara hyresgästernas perspektiv. En hållbarhetsundersökning med miljöfokus genomfördes 2021 och utgör en viktig grund. Därefter sker löpande uppföljning genom boendedialoger och kundenkäter. Insikter från dessa integreras kontinuerligt i verksamhetsplaneringen.

I kapitlet ingår tre underområden: Hållbart resande; Förändrad konsumtion och minskat avfall; samt Trivsamma utemiljöer (biologisk mångfald och ekosystemtjänster).

4.1.1 Miljöindex (kundenkät) ska öka till 2027

Eget mål hos Familjebostäder, följs ej upp av AB Framtiden. Genom målet mäter vi hur hyresgästerna upplever förutsättningar för ett klimatvänligt boende.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2026	Målvärde 2027
Andel (%) nöjda hyresgäster			79,7 %	81 %	83 %

4.1.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Under 2025 utvecklade Familjebostäder ett Miljöindex, integrerat i årliga kundundersökningen. Indexet omfattar 10 frågor inom leva miljövänligt/varumärke; hållbart resande; och avfallshantering. Målet är ambitiöst att nå inom två år, men bedöms vara möjligt. Redan har 7 av 20 förvaltningsområden nått delmålet för 2026 (81 %) och planerade insatser inom avfallshantering och hållbart resande förväntas bidra till ytterligare förbättringar.

En analys av resultaten har genomförts och resulterat i förslag på både bolagsövergripande och områdesspecifika åtgärder. På bolagsnivå bekräftas i stor utsträckning redan pågående och planerade insatser, såsom digital utbildning i klimatvänligt boende, förbättrade förutsättningar för källsortering i lägenheter, upprustning av cykelrum samt kommunikationsinsatser kring exempelvis laddning av elbil. Gällande åtgärder för respektive förvaltningsområde är detta tredje året i rad som åtgärdsförslag tas fram. Genomförande av dessa för att höja resultatet har varit upp till varje område, och arbetssättet är under utveckling. Föreslagna åtgärder har därför i huvudsak fokuserat på åtgärder som är enkla att genomföra och ger snabb effekt.

4.1.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Lägg in Miljöindex-målet i förvaltningsområdenas verksamhetsplaner, i syfte att synliggöra ansvar och ägarskap för målet.
- Genomför bolagsövergripande samt förvaltningsområdesspecifika åtgärder. Förtydliga ansvar för genomförande av åtgärder genom att uppmärksamma Miljöindex i Stratsys.

4.2 Förändrad konsumtion och avfall

Avfallshantering, det vill säga att förebygga avfall samt utveckla hanteringen, är en fråga Familjebostäder arbetat systematiskt med länge. Här handlar det om att skapa förutsättningar för våra hyresgäster att göra rätt, för att på så sätt förebygga och minska avfallet.

Hyresgästernas avfall är en viktig fråga i verksamheten, inte bara för att avfall i sig är en miljöfråga, utan också för att en bra hantering av avfallet skapar trivsel i våra områden och nöjdare hyresgäster. En bra avfallshantering är viktig för att nå minskade kostnader likväl som att undvika risk för ökade kostnader. En bra avfallshantering har också positiva effekter ur ett arbetsmiljöperspektiv.

4.2.1 Våra hyresgästers konsumtionsbaserade utsläpp och avfallsmängder ska minska

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Mängd restavfall (kg per lägenhet)	260	252	246	214

4.2.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Utvecklingen går åt rätt håll. Under året har antal kärl optimerats och likaså hämtningar. Fastighetsnära insamling av förpackningar har uppnåtts till 85 % av alla miljörum (lagkrav).

Optimeringarna har gjort nytta. Restavfallet och grovavfallet fortsätter att minska och den totala mängden avfall minskar. Troligtvis har det ekonomiska läget bidragit till minskad konsumtion och således minskat avfall.

4.2.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Installera källsorteringslösningar i lägenheter i flera områden.
- Fortsätt optimera antal kärl och hämtningsfrekvenser på platser som kvarstår.
- Utveckla boendeintroduktion/utbildning för ökad kunskap och kännedom hos hyresgäster.

4.2.2 2030: Minst 90 % av användarna ska vara nöjda med avfallshanteringen

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Kundnöjdhet avfallshantering (%)	85 %	85,1 %	85,8 %	90 %

4.2.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Utöver en höjning med 0,7 % jmf med 2024 har en höjning skett inom alla tre delfrågor. Fem (av 20) förvaltningsområden har 2025 nått 90 % kundnöjdhet. Det är dock en stor spridning i bolagets förvaltningsområden (från 91,6 % till 59,7 %).

Genomförda åtgärder som antas påverka kundnöjdheten är: optimering av antal kärl och hämtningar; miljövårdarnas aktiva arbete med att hålla rent i utrymmena; introduktion för nya hyresgäster, som genomförs i flertalet områden.

4.2.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Analysera mer i detalj och hitta hämtställen som har stor potential att höja sig.
- Installera källsortering i lägenheter i områden som efterfrågar det.
- Se över målning, städning och ventilation på vissa platser för att kunna göra ytterligare förbättringar i samband med optimering.

4.2.3 2030: Alla boende ska ha fastighetsnära möjligheter att lämna produkter till återanvändning och återvinning

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Andel fastigheter där det finns möjlighet att fastighetsnära lämna produkter och material till återanvändning (%)	25 %	25 %	15 %	100 %

4.2.3.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Rapporterad uppgift är en grov uppskattning. Textilinsamling har minskat under året på grund av att en insamlingsaktör har avslutat sin insamling. En grov uppskattning är att textilinsamling finns tillgängligt för 45 % av hyresgästerna. Textilinsamling är uppskattat och hade rådigheten legat hos bolaget hade insamlingen inte minskat. Det nya lagkravet har påverkat arbetet negativt, men förhoppningsvis är det en omställningsfas.

Övrig insamling för återanvändning sker i mycket begränsad skala, och en uppskattning till 15 % görs. Endast ett fåtal ställen har möjlighet till fastighetsnära insamling för andra produkter.

4.2.3.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Följ utvecklingen och om Kretslopp och vatten auktoriserar fler aktörer för textilinsamling.

4.3 Hållbart resande

Familjebostäders största indirekta klimatpåverkan är kopplad till hyresgästernas val av transporter. Här är bolagets rådighet begränsad, men det finns goda möjligheter att skapa förutsättningar som gör det mer attraktivt att välja hållbara alternativ framför egenägd fossil bil. En majoritet av hyresgästerna reser redan mer hållbart än genomsnittet i Göteborg, vilket innebär att satsningar på hållbara mobilitetstjänster även bedöms kunna stärka kundnöjdheten i mobilitetserbjudandet.

4.3.1 2030 har Framtidenkoncernen ett attraktivt och effektivt mobilitetserbjudande som skapar förutsättningar för bostadsproduktion och bidrar till ett ökat hållbart resande

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Andel (%) hyresgäster som, utifrån totalt antal förflyttningar, väljer hållbara resealternativ eller att resor uteblir		87,2 %		80 %
Antal ton CO2e från boendes bilkörning	14 739	11 523	11 523	
Antal ton CO2e utsläpp per hushåll från boendes bilkörning			0,6	

4.3.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Arbete sker i linje med strategin *Framtidens mobilitet*. Under året har bland annat följande genomförts:

- Fortsatt etableringen av **laddinfrastruktur** (168 laddplatser på plats totalt, merparten på tillståndsparkering och gästparkering för möjlighet till samnyttjande.
- 16 st **cykelpumpar**, och tillsammans med andra publika pumpar har nästan alla hyresgäster nu möjlighet att pumpa inom 400 m.
- Förfinat vår **cykelrensningrutin**, inte minst förtydligat vad vilka lagkrav som gäller. Arbete har även skett för att öka andelen övergivna cyklar som går till återbruk.
- Deltagit i koncerngemensamt arbetet med att utveckla en **mobilitetskarta**, vars syfte är att synliggöra våra egna och andras mobilitetstjänster för hyresgäster. Kartan har även visat sig vara ett värdefullt internt verktyg.
- **Digital uthyrning av cykelparkeringar** införd (70 st) och hyresgäster kan nu söka dessa på samma sätt som bilparkering.
- **Prisstrategi för bilparkering** fullt genomförd.
- **Bildelning** ökat från 62 % till 73 % (utveckling på marknadsmässiga grunder).
- **Co2 från boendes bilkörning** klimatberäknas från 2025.

Bilnehavet hos våra hyresgäster har minskat med 177 bilar (i trafik) mellan 2020 och 2024. Under samma period har bensin-, etanol- och gasbilar minskat, medan laddhybrider, hybrider och elbilar har ökat. Sammantaget bidrar utvecklingen till minskade CO₂-utsläpp. Här är det givetvis svårt att veta vilken effekt Familjebostäders insatser ger i förhållande till omvärldsfaktorer. Effekten av höjda parkeringshyror bedöms ännu inte vara fullt ut realiserad.

4.3.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Se över prisstrategin parkering (i linje med målbild Framtidens mobilitet om ekonomiskt bärkraftiga parkeringsanläggningar, frikopplade från bostadsaffären).
- Utveckla omhändertagandet av åtgärder i förvaltningsorganisationen – dvs gå från projektfokus till att förvalta bolagets åtgärder.
- Mobilitetarbetet berör många områden – miljö, ekonomi, kundnöjdhet, nyproduktion – utveckla projektgrupp för att ge bättre förutsättningar för att kunna arbeta med delarna som en helhet.

4.4 Trivsamma utemiljöer – Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Förlusten av biologisk mångfald är ett av de största miljöproblemen idag. I projekt såväl som i förvaltning är det därför viktigt att andelen grönska, biologisk mångfald och ekosystemtjänster tillvaratas och utvecklas. Den gröna infrastrukturen är dessutom ett viktigt skydd för att möta de oönskade effekterna av klimatförändringarna.

Arbetet delas upp i två områden – direkt och indirekt påverkan – där den direkta handlar om robusta utemiljöer och den indirekta påverkan om biologisk mångfald i tillverkningsleden av inköpta material.

4.4.1 Andelen inköpta material som främjar biologisk mångfald i tillverkningsledet ska öka

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Indikator under utveckling (andel inköpta material som främjar biologisk mångfald)				

4.4.1.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Det har inte skett någon större förflyttning i frågan under året. Bolaget har medverkat i projektet "*Handbok för biologisk mångfald inom bostadssektorn*" som drivits av IVL Svenska Miljöinstitutet och Sveriges Allmännyttan. Genom koncernen bevakas utvecklingen i strategin för Hållbart byggande, där frågan finns med. Även arbetet i staden med att utveckla miljöspendanalyser kopplat till biologisk mångfald bevakas.

4.4.1.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Fortsätt bevaka arbete inom Göteborg stad vad gäller miljöspendanalyser kopplat till biologisk mångfald, samt strategin för Hållbart byggande.
- Se över om det finns lärdomar eller verktyg från "*Handbok för biologisk mångfald inom bostadssektorn*" som vi kan ta med oss i inköpsarbetet.

4.4.2 Den biologiska mångfalden och grönytefaktorn på våra fastigheter ska öka

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Målvärde 2030
Indikator under utveckling (ökad biologisk mångfald och grönytefaktor på våra fastigheter)				

4.4.2.1 Beskrivning av genomförda åtgärder, effekt och resultat 2025

Då indikatorn inte är utvecklad, beskrivs årets arbete kvalitativt.

Träd, krontäckning och trädplantering

- **46 träd har planterats** i syfte att öka krontäckningsgraden och främja ekosystemtjänsten luftrening – både inom trädplanteringsprojekt och i förvaltning. Samtidigt har **57 träd tagits ner**. Dessa ska ersättas med nya träd, men av statistiken att döma kan vi se att detta inte alltid görs.
- Samarbetet med Stadsmiljöförvaltningen för att identifiera platser med låg **krontäckning** i staden har fortsatt. 2025 påbörjat att utreda en möjlig samverkan i ett gemensamt projekt (Eriksbo, Tynnered). Förväntad effekt av samarbete är en helhetsplanering för att öka krontäckningen i de olika stadsdelarna i staden (över fastighetsgränserna).
- Samarbetet med Botaniska trädgården och forskningsprojektet **Toleranta träd**, för att klimatsäkra våra träd i projekt och förvaltning, har fortsatt. Mätutrustning monterad under året. Samarbetets förväntade effekt och resultat är att Familjebostädernas trädbestånd blir mer robust mot kommande klimatförändringar.
- I större **ombyggnadsprojekt** (Fjällbo och Änggården) har arbete fortsatt med ekosystemtjänster och succession av träd i tidigt skede. Även tillsammansodling har fortsatt. Resultat i Änggården är att den framtagna planen för att skydda befintliga träd är väl implementerad på byggarbetsplatsen – lärdom till andra projekt.

Utbildning och utveckling arbetssätt

- Uppföljning av kursen Miljömässig förvaltning har fortsatt, genom **individuella fördjupade kvalitetsronder** för alla miljövärdar med fokus på att utveckla ett mer miljömässigt arbetssätt. Utbildningen upplevs ha stärkt miljövärdar i sin roll och bidragit till att vidare initiativ tas.
- **Kortedala:** Den tidigare återställda rivningstomt till en tillfällig plats för biologisk mångfald och möten i Kortedala har fortsatt gett upphov till uppmärksamhet, exempelvis studiebesök, föreläsningsförfrågningar och publikationer.
- Medverkat i projektet ”Handbok för att mäta biologisk mångfald”, som hållits ihop av IVL och Sveriges Allmännyttan. Syfte att hjälpa bostadsföretag **att kartlägga, förstå och följa upp sin påverkan på biologisk mångfald**.

Ängar, gräsytor och lökar

- Fortsatt arbetet med att anlägga **ängar** och ställa om klippta gräsytor till **höggräs**. Förfrågningar har börjat komma från hyresgäster om att anlägga mer äng. Med det nya skötselavtalet för gräsklippning 2024 kan bättre uppföljning ske och ställa om klippta gräsytor till långgräs och äng.
- **Planterat lökar** för att gynna den biologisk mångfalden genom att förlänga nektar och pollensäsongen.

Mätning

- **Mätning av biologisk mångfald på två ytor i våra bostadsområden.** Mätningen visade att åtgärder som genomförts (så som flerskiktade planteringar och konvertering till höggräsytor) ger ökad biologisk mångfald på bostadsgårdarna. Med denna typ av mätning ges evidens på att åtgärder ger effekt.

Samarbeten

- Signerat avsiktsförklaring ”**Handslaget för biologisk mångfald och ekosystemtjänster**” (BEEGO). Handslagets förväntade effekt och resultat är att Familjebostäder får välriktade satsningar i arbetet med biologisk mångfald. Även stöd i målsättning.

Invasiva arter

- Inventerat och påbörjat bekämpning av **invasiva arter** enligt framtagen handlingsplan. God kännedom om invasiva arter i beståndet finns nu och bekämpning av dessa sker i samråd med länsstyrelsen.

4.4.2.2 Förslag till utveckling och förbättring

- Ta fram mål koncerngemensamt (som är mer tydliga än de som finns i denna uppföljning, som inte har några indikatorer).
- Ta fram en handlingsplan för utemiljö med mål för biologisk mångfald samt plan för uppföljning.
- Testa mätningen från ”*Handbok för biologisk mångfald*” som en språngbräda att stärka förvaltningen i att göra rätt åtgärder för att öka den biologiska mångfalden.
- Utveckla extern kommunikation. Det är en lågt hängande frukt, där bolaget ligger rätt i tiden. Exempelvis aktiviteter kring Biologiska mångfaldens dag.

Förslag från AB Framtiden:

- Tydliggör och ha en metodik för att visa att man gör rätt åtgärder. Troligen kommer detta att visas kommande år med bolagets nya metodik.

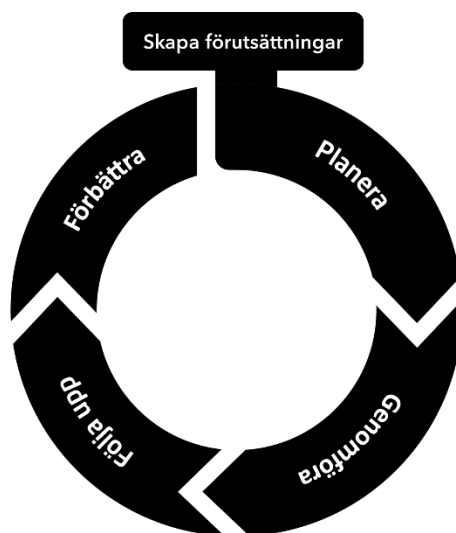
5 Systematiskt miljöarbete

Ett systematiskt arbetssätt i hela bolaget är en förutsättning för att lyckas med miljö- och klimatarbetet. Familjebostäder utgår från ”Göteborg stads anvisning för systematisk miljöledning” och arbetet beskrivs i sin helhet i ”Familjebostäders Miljö- och klimatanvisning 2025-2030”.

Arbetet följer modellen – skapa förutsättningar, planera, genomföra, följa upp och förbättra (se Figur 1). Här ingår att ha en tydlig organisation, strukturerad uppföljning och utvärdering samt att löpande arbeta med intern information och kompetensutveckling. Samarbete är a och o och ambitionen är att medarbetare i bolaget ska se och förstå sin del i kedjan. Miljöledningsarbetet är i hög grad integrerat i ordinarie styrning och ledning, planering och uppföljning.

Utvärdering av systematiken sker årligen genom *Ledningens genomgång* samt via *intern och extern miljörevision*, där förbättringsåtgärder identifieras.

Avsnittet sammanfattar genomförda åtgärder under 2025 samt förslag till utveckling och förbättring, strukturerat utifrån modellen i Figur 1.

Figur 1: Struktur för systematiskt miljöarbete

5.1 Beskrivning av genomförda åtgärder 2025

5.1.1 Skapa förutsättningar

- Tagit fram samt genomfört **Grundläggande miljöutbildning** för alla medarbetare i bolaget samt styrelsen. Detta i syfte att säkerställa att medarbetare har övergripande kunskap om bolagets miljöarbete och en grund att stå på för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett miljömässigt riktigt sätt.

- Utvecklat **Miljö- och klimatanvisningen med bilagan ”Organisation miljö”** i syfte att övergripande beskriva de roller som i bolaget har ett extra ansvar för miljöarbetet.

5.1.2 Planera

- **Miljöaspekter (kartlägga och bedöma miljöpåverkan)** har setts över koncerngemensamt (görs årligen) och förändringar rapporterats vid ledningens genomgång.
- **Miljömål:** Sveriges Allmännyttas uppdaterade målen i **Klimatinitiativet**. En översyn av bolagets miljömål och att de går i linje med de nya målen har gjorts, vilket de gör. Framgent behöver bolaget eventuellt bättre synliggöra mål kopplat till inköp. Ledningsgruppen fattade beslut om att införa ett **Miljöindex-mål**, som en riktning för målområdet Klimatvänligt boende. I början av 2026 ska Miljö- och klimatanvisningen uppdateras med dessa mål.
- **Rutiner etc** ses över löpande, exempelvis inom strukturen för Fastighetsägaransvar. Under året har exempelvis Anvisning för kemikalier uppdaterats samt rutinen för cykelröj.

5.1.3 Genomföra

- Intern kommunikation: Översyn av **intranätssidan miljö och klimat**, som togs fram 2024.

5.1.4 Följa upp

- Utifrån rutin för **intern miljörevision** har en process för intern miljörevision utvecklats samt för första gången genomförts. Som stöd i arbetet rekryterades sju interna miljörevisorer.
- Stabsfunktionen, Förvaltningssupport och Fastighetsutveckling har påbörjat arbete med att se över hur Stratsys kan användas mer för att få en **röd tråd mellan bolagets miljömål och aktiviteter i bolaget**. Inför 2026 års verksamhetsplanering togs ett testupplägg fram avseende aktiviteter. Arbetet fortsätter 2026.
- **Klimatberäknat verksamheten** i syfte att bättre förstå klimatpåverkan samt på sikt kunna följa effekten av insatser. Klimatberäkningen avser bolagets mest relevanta poster samt innefattar beräkning utifrån tillgängligt underlag.

5.1.5 Förbättra

- Arbetet med att utveckla **beslutsfattande utifrån uppföljning samt utvärdering** av miljömål och miljöledningsarbetets effektivitet har fortlöpt, framförallt genom genomförande av Ledningens genomgång vid två tillfällen.

5.2 Förslag till utveckling och förbättring

5.2.1 Skapa förutsättningar

- Genomför en **utbildning riktad till chefer/ansvariga** i syfte att säkerställa att chefer har kunskap om sitt miljöansvar, gällande lagkrav och andra bindande krav på miljöområdet, relevanta för rollen.
- Ge om möjligt **funktionen för inköp och upphandling** en tydligare roll att driva på mot hållbara inköp och upphandlingar. Ett första steg att kartlägga nuläget.
- Identifiera **kompetensbehov miljö utifrån roller**. Detta genomförs delvis löpande idag (ex kemikalier, biologisk mångfald), men en förbättring skulle vara att ha en kompetensmatrix som synliggöra olika rollers kompetensbehov eller -krav.
- Flertalet avdelningar/områden har med **miljöfrågorna ibland vid sina APT**, men önskar ha detta som en mer kontinuerlig punkt samt stöd med underlag (ny information, status miljömål, diskussion etc). Underlätta genom att ta fram underlag.

5.2.2 Planera

- Utveckla **verksamhetsprocessen vad gäller att förankra/följa upp miljömål och aktiviteter i linjen** samt konkretisera åtgärder gemensamt. Detta då allt ansvar i att uppfylla miljömål i verksamhetsplaneringen inte bara bör läggas på enskilda avdelningar, utan att ansvaret för mål fördelas ut över hela kärnverksamheten. Öka kännedom om miljömål (ex via Ledarforum) och ta fram detaljerade aktiviteter för miljömålen i alla avdelningar för att fånga upp stora grupperns ansvar för miljö som t.ex. bovärd, miljövärd, ekonomi etc.
- Integrera koncerngemensamma **miljörisker i bolagets riskhanteringsprocess**. Dra lärdom över hur systerbolagen gjort samt se över och beskriv tydligare i Miljö- och klimatanvisning hur miljörisker integreras i bolagets allmänna riskanalys/lista.
- Integrera **uppdaterade Klimatinitiativets** miljömål i Miljö- och klimatanvisningen.
- Ta fram en rutin för **lagbevakning**, i syfte att säkerställa efterlevnad utifrån befintlig lagbevakningstjänst.
- Säkerställ att **beslutade åtgärder dokumenteras** i ledningsgruppsprotokollet från ledningens genomgång. Detta i syfte att underlätta för miljöfunktionen att komma framåt med tagna beslut.

5.2.3 Genomföra

- **Kommunikation:** Genomför en granskning av extern kommunikation i lärandesyfte och säkerställande av att bolaget inte använder miljöpåståenden.
- Utred förutsättningar för **årshjul och/eller checklistor**, möjligen genom Stratsys, och ta fram, i syfte att underlätta genomförande av aktiviteter i förvaltningsorganisationen.

5.2.4 Följa upp

- För att det strategiska miljöarbetet ska ges förutsättningar att fästa i hela organisationen, behöver **chefernas miljöansvar följas upp**, förslagsvis i linjen genom ordinarie strukturer (Stratsys).
- Nyttja rapport med miljömålsuppföljning som redan görs bättre, exempelvis genom att ta fram en **struktur för hur rapportera till styrelsen**.
- Fortsätt utveckla förmågan till **klimatberäkning**. Dokumentera arbetssätt.
- Se över arbetssätt och process för hur **följa upp rekommendationer från intern och extern miljörevision**, förslagsvis genom Stratsys.

5.2.5 Förbättra

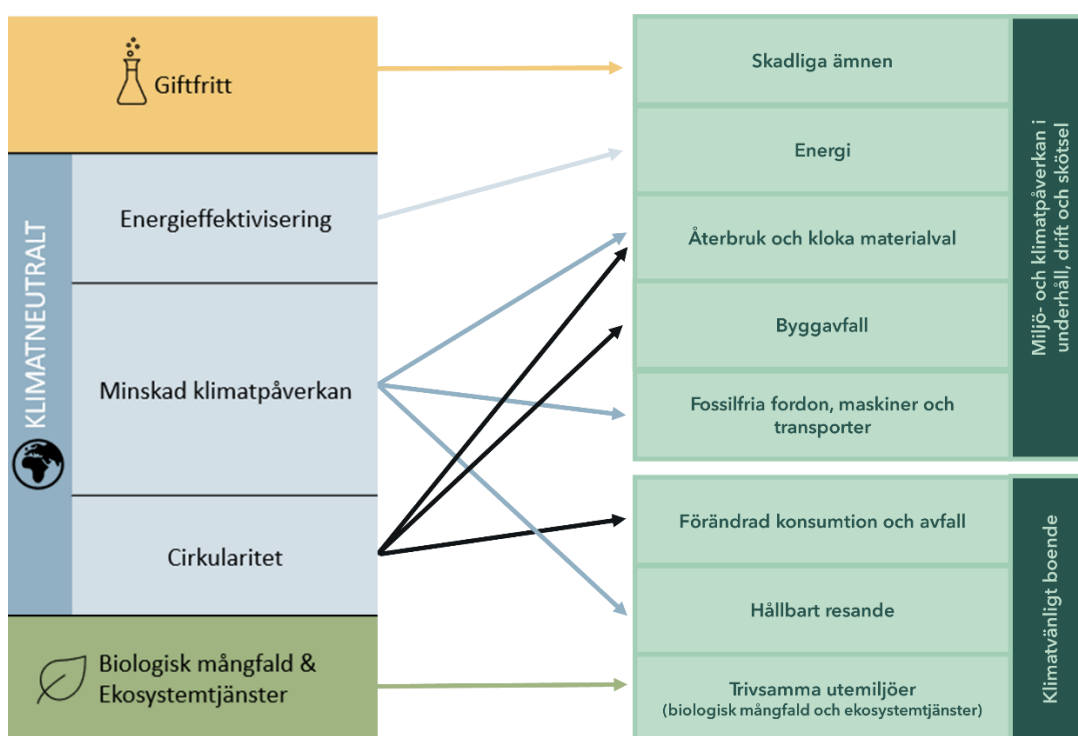
- Avsätt tillräckligt med tid på **Ledningens genomgång** för både information, diskussion och beslut, i syfte att möjliggöra beslutsfattande utifrån uppföljning och rapportering

Bilaga I – Framtidens målområden och Familjebostäders målområden

Framtidenkoncernen har tre målområden inom ekologisk hållbarhet – *Giftfritt*, *Biologisk mångfald & Ekosystemtjänster* samt *Klimatneutralt* (som har tre underområden). Inom dessa målområden stuvras koncerngemensamma mål in, vilka tar sin utgångspunkt i *Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021–2030*.

I syfte att göra målområdena mer nära Familjebostäders kärnverksamhet samt mer hyresgästnära kategoriseras bolagets miljömål i följande två målområden – *Miljö- och klimatpåverkan i underhåll, drift och skötsel* samt *Klimatvänligt boende*, med fem respektive tre underområden.

Figuren nedan illustrerar hur målområdena hänger ihop.

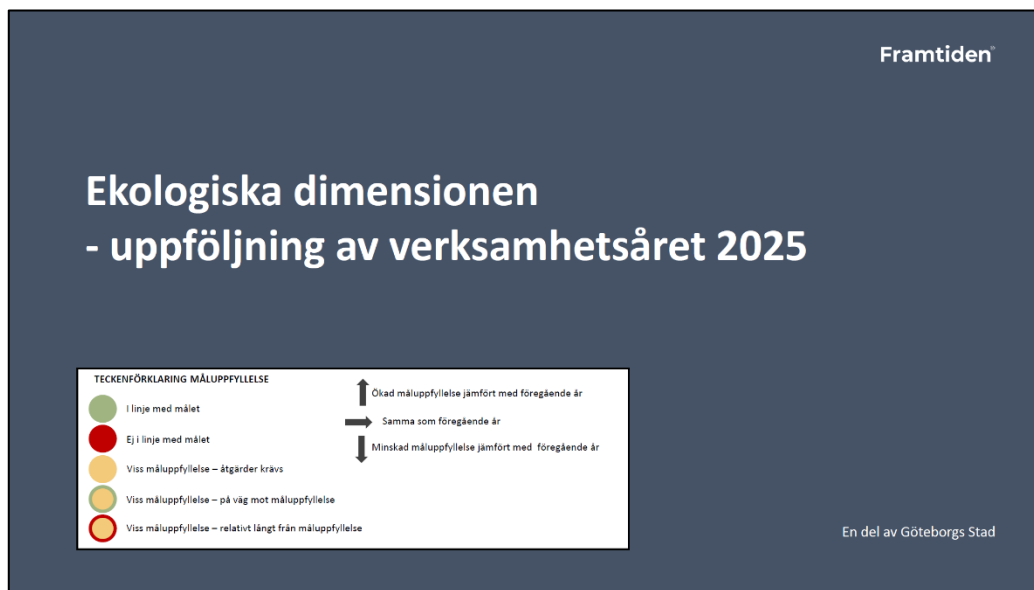

Figur 1: Framtidens målområden och Familjebostäders målområden

Bilaga II - AB Framtidens utvärdering Familjebostäder MiljöKlimat verksamhetsåret 2025

Nedan bilder är AB Framtidens uppföljning samt förslag på förbättringar för verksamhetsåret 2025.

Sid 1

Sid 2

Summering 2025 miljö & klimat – Familjebostäder	
Giftrikt	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Har skapat loggböcker för ramavtalen samt har fortsatt bra systematik i projekten. ✓ Har identifierat och ökat antalet giftfria kemikalier i egen regi. <p>↑</p> <p>Förbättrings-åtgärd</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Skapa en systematik för uppföljning av kemikalier i egen regi. ➤ Säkerställ att organisationen följer projektrutinen att införa loggböcker i förstudie och projektering för att säkerställa att man inte kravställer produkter med bedömningen Undviks.
Biologisk mångfald & Ekosystemtjänster	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skyddar befintliga träd vid projekt. ✓ Ökad kunskap hos personal i biologisk mångfald. Är föregångare i en metodik för att mäta biologisk mångfald och som kan komma att användas som en koncerngemensam metodik. <p>→</p> <p>Förbättrings-åtgärd</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tydliggör och ha en metodik för att visa att man gör rätt åtgärder. Troligen kommer detta att visas kommande år med bolagets nya metodik.
KLIMATNEUTRALT	<p>Energieffektivisering</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Minskat energianvändningen 2024-2025 med 4%. ✓ Ligger i fas med solenergiplanen. <p>↑</p> <p>Utmaning</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Få bygglov till solcellsprojekt på landshövdingehuset – en väg kan vara att få tillfälliga bygglov. ➤ Utmaningar med energieffektivisering i underhållsprojekt där det fortsatt råder oklarheter i tolkningen av K3 samt med åtgärder som inte anses lönsamma var för sig men som enligt BeBo's totalmetodik kan anses lönsamma.
	<p>Minskad klimatpåverkan</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Goda resultat i minskad klimatpåverkan i projekt (flerkategoriProjekt visar på en minskning på 42%). Visar på systematik och integrerat i organisationen. ✓ Arbetar systematiskt med elektrifiering av bolagets egna arbetsmaskiner och ligger i linje med målet. <p>↓</p> <p>Förbättrings-åtgärd</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Följ upp och kravställ elektrifiering av transporter och arbetsmaskiner i projekt. ➤ Säkerställ att alla projekt klimatberäknas. ➤ Säkerställ att man går enligt handlingsplanen, elektrifiering i egen regi. <p>Utmaning</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Svårigheter att minska klimatpåverkan ytterligare i vissa typer projekt där materialbranschen inte erbjuder alternativ.
	<p>Cirkularitet</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Flerst pågående och avslutade återbruksprojekt. Lärdomar från projekt appliceras vidare i andra projekt. ✓ Positiv trend där hyresgästernas restavfall minskar. <p>→</p> <p>Utmaning</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Samla in statistik på mängder berg-, jordprodukter och överskottsmassor. ➤ Samla in statistik för avfall i byggprojekt i samtliga projekt.

Bilaga III - Sammanställning förslag till utveckling och förbättring

3. Målområde Miljö- och klimatpåverkan underhåll, drift	
3.1.1 Skadliga ämnen (projekt)	Kompetenshöj entreprenören och fortsätt påminna under projektens gång (agendapunkt på byggmöte).
	Genomför stickprover för att kontrollera att allt verkligen kommer med.
	Påverka producenter att få in sina produkter i BVB
	AB Framtiden: Säkerställ att organisationen följer projektrutinen att införa loggböcker i förstudie och projektering för att säkerställa att man inte kravställer produkter med bedömningen Undviks.
3.1.2 Skadliga ämnen (egen regi)	Fortsättningsvis bör årlig inventering och rensning av kemikalier ske samt uppdatering av kemikaliehanteringssystemet och kemikalielistan.
	Möten behöver ske med kontaktpersoner för kemikalier för att diskutera substitution och val av produkter samt en utbildning för alla som hanterar kemikalier
	AB Framtiden: Skapa en systematik för uppföljning av kemikalier i egen regi.
3.2.1 - 3.2.2 Återbruk och kloka materialval (minskad co2)	Integrera klimatsamordning som en integrerad del i byggprojekten och upphandling av både projektörer och entreprenörer - en nyckel för att lyckas. Ställ krav på motsvarande roll hos entreprenören.
	Vidta ytterligare åtgärder för att kunna inkludera alla projekt och inte bara pilotprojekten.
	AB Framtiden: Se till att alla projekt klimatberäknas.
	Ta fram ett ramavtal för återbruketjänster som kommer att förenkla hanteringen (förhoppningsvis).
	Medverka i arbetet med koncerngemensam återbrukshubb.
	Kom igång mer med återbruk i förvaltningen (vilket även kommer att ge positiva effekter för återbruk i byggprojekten då vi kommer kunna cirkulera produkter på ett smidigare sätt).
3.2.3 Återbruk och kloka materialval (berg- och jordprodukter)	Oklart hur få framdrift i detta. Skulle kunna vara intressant att fånga upp volymer för att förstå nuläget.
3.2.4 Återbruk och kloka materialval (kontorsverksamhet)	Ta fram en checklista/förslag på hur man kan minska engångsartiklar. Skicka checklistan till beställare av engångsartiklar (exempelvis distriktsadministratörer och kontorservice) i samband med ny statistik över inköp erhålls.
	Marknadsför Checklistan för hållbara event i informationen om

	genomförande av ex mobilitetsdagar.
3.3.1 Byggavfall (avfall i projekt)	Medverka i framtagande av koncerngemensamma rutiner, så att mätning kan ske. Utifrån detta kan åtgärder som krävs för att minska byggavfallet identifieras.
3.3.2 Byggavfall (överskottsmassor)	Oklart hur få framdrift i detta. Skulle kunna vara intressant att fånga upp volymer för att förstå nuläget.
3.4.1 Energi (energianvändning)	Genomför åtgärder i linje med Energieffektiviseringsplan 2025-2030. Det krävs att samtliga renoveringsprojekt genomförs med energieffektivisering i beaktande för att nå mål.
	Fortsätt driva på att införa IMD i resterande bestånd (förhandling Hyresgästföreningen). Detta är en viktig del för att minska både energi- och vattenanvändningen.
3.4.2 Energi (solceller)	Om utbyggnad sker i samma takt som nu kommer målet att nås. Dock kan det bli aktuellt att behöva utreda exempelvis tillfälliga bygglov på landshövdingehus.
3.5.1 Fossilfria fordon, maskiner och transporter (i projekt)	Testa el-lastbil i fler projekt.
	Kom igång med kravställning arbetsmaskinerna på byggarbetsplatser.
	AB Framtiden: Följ upp och kravställ elektrifiering av transporter och arbetsmaskiner i projekt.
3.5.2 Fossilfria fordon, maskiner och transporter (egen regi)	Ta fram lokala handlingsplaner för att nå mål, i alla förvaltningsområden.
	Säkerställ att data i InfoBric är uppdaterad, i syfte att säkerställa korrekta underlag.
4. Målområde klimatvänligt boende	
4.1.1 Miljöindex	Lägg in Miljöindex-målet i förvaltningsområdenas verksamhetsplaner, i syfte att synliggöra ansvar och ägarskap för målet.
	Genomför bolagsövergripande samt förvaltningsområdesspecifika åtgärder. Förtydliga ansvar för genomförande av åtgärder genom att uppmärksamma Miljöindex i Stratsys.
4.2.1 Förändrad konsumtion och avfall (hyresgästers restavfall)	Installera källsorteringslösningar i lägenheter i flera områden.
	Fortsätt optimera antal kärl och hämtningsfrekvenser på platser som kvarstår.
	Utveckla boendeintroduktion/utbildning för ökad kunskap och kännedom hos hyresgäster.
4.2.2 Förändrad konsumtion och avfall (kundnöjdhet)	Analysera mer i detalj och hitta hämtställen som har stor potential att höja sig.
	Installera källsortering i lägenheter i områden som efterfrågar det.
	Se över målning, städning och ventilation på vissa platser för att kunna göra ytterligare förbättringar i samband med optimering.
4.2.3 Förändrad konsumtion och avfall	Följ utvecklingen och om Kretslopp och vatten auktoriserar fler aktörer för textilinsamling

(återanvändning/ återvinning)	
4.3.1 Hållbart resande	Se över prisstrategin parkering (i linje med målbild Framtidens mobilitet om ekonomiskt bärkraftiga parkeringsanläggningar, frikopplade från bostadsaffären).
	Utveckla omhändertagandet av åtgärder i förvaltningsorganisationen – dvs gå från projektfokus till att förvalta bolagets åtgärder.
	Mobilitetarbetet berör många områden – miljö, ekonomi, kundnöjdhet, nyproduktion – utveckla projektgrupp för att ge bättre förutsättningar för att kunna arbeta med delarna som en helhet.
4.4.1 Biologisk mångfald och ekosystemtjänster (inköp)	Fortsätt bevaka arbete inom Göteborg stad vad gäller miljöspendanalyser kopplat till biologisk mångfald, samt strategin för Hållbart byggande.
	Se över om det finns lärdomar eller verktyg från " <i>Handbok för biologisk mångfald inom bostadssektorn</i> " som vi kan ta med oss i inköpsarbetet.
4.4.2 Biologisk mångfald och ekosystemtjänster (egen regi)	Ta fram mål koncerngemensamt (som är mer tydliga än de som finns i denna uppföljning, som inte har några indikatorer).
	Ta fram en handlingsplan för utemiljö med mål för biologisk mångfald samt plan för uppföljning.
	Testa mätningen från " <i>Handbok för biologisk mångfald</i> " som en språngbräda att stärka förvaltningen i att göra rätt åtgärder för att öka den biologiska mångfalden.
	Utveckla extern kommunikation. Det är en lågt hängande frukt, där bolaget ligger rätt i tiden. Exempelvis aktiviteter kring Biologiska mångfaldens dag.
	AB Framtiden: Tydliggör och ha en metodik för att visa att man gör rätt åtgärder. Troligen kommer detta att visas kommande år med bolagets nya metodik.
5. Systematiskt miljöarbete	
5.2.1 Skapa Förutsättningar	Genomför en utbildning riktad till chefer/ansvariga i syfte att säkerställa att chefer har kunskap om sitt miljöansvar, gällande lagkrav och andra bindande krav på miljöområdet, relevanta för rollen.
	Ge om möjligt funktionen för inköp och upphandling en tydligare roll att driva på mot hållbara inköp och upphandlingar. Ett första steg att kartlägga nuläget.
	Identifiera kompetensbehov miljö utifrån roller . Detta genomförs delvis löpande idag (ex kemikalier, biologisk mångfald), men en förbättring skulle vara att ha en kompetensmatris som synliggöra olika rollers kompetensbehov eller -krav.
	Flertalet avdelningar/områden har med miljöfrågorna ibland vid sina APT , men önskar ha detta som en mer kontinuerlig punkt samt stöd med underlag (ny information, status miljömål, diskussion etc). Underlätta genom att ta fram underlag.

5.2.2 Planera	Utveckla verksamhetsprocessen vad gäller att förankra/följa upp miljömål och aktiviteter i linjen samt konkretisera åtgärder gemensamt. Detta då allt ansvar i att uppfylla miljömål i verksamhetsplaneringen inte bara bör läggas på enskilda avdelningar, utan att ansvaret för mål fördelas ut över hela kärnverksamheten. Öka kännedom om miljömål (ex via Ledarforum) och ta fram detaljerade aktiviteter för miljömålen i alla avdelningar för att fånga upp stora grupperns ansvar för miljö som t.ex. bovärd, miljövärd, ekonomi etc.
	Integrera koncerngemensamma miljörisker i bolagets riskhanteringsprocess . Dra lärdom över hur systerbolagen gjort samt se över och beskriv tydligare i Miljö- och klimatanvisning hur miljörisker integreras i bolagets allmänna riskanalys/lista.
	Integrera uppdaterade Klimatinitiativets miljömål i Miljö- och klimatanvisningen.
	Ta fram en rutin för lagbevakning , i syfte att säkerställa efterlevnad utifrån befintlig lagbevakningstjänst.
	Säkerställ att beslutade åtgärder dokumenteras i ledningsgruppsprotokollet från ledningens genomgång. Detta i syfte att underlätta för miljöfunktionen att komma framåt med tagna beslut.
5.2.3 Genomföra	Kommunikation: Genomför en granskning av extern kommunikation i lärandesyfte och säkerställande av att bolaget inte använder miljöpåståenden.
	Utred förutsättningar för årshjul och/eller checklistor , möjligen genom Stratsys, och ta fram, i syfte att underlätta genomförande av aktiviteter i förvaltningsorganisationen.
5.2.4 Följa upp	För att det strategiska miljöarbetet ska ges förutsättningar att fästa i hela organisationen, behöver chefernas miljöansvar följas upp , förslagsvis i linjen genom ordinarie strukturer (Stratsys).
	Nyttja rapport med miljömålsuppföljning som redan görs bättre, exempelvis genom att ta fram en struktur för hur rapportera till styrelsen .
	Fortsätt utveckla förmågan till klimatberäkning . Dokumentera arbetssätt.
	Se över arbetssätt och process för hur följa upp rekommendationer från intern och extern miljörevision , förslagsvis genom Stratsys.
5.2.5 Förbättra	Avsätt tillräckligt med tid på Ledningens genomgång för både information, diskussion och beslut, i syfte att möjliggöra beslutsfattande utifrån uppföljning och rapportering